

Ilmoitusasiat

Lupa- ja valvontalautakunta 19.11.2024

Ympäristönsuojelun lausunto dnro 2773/11.01.00/2023 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 1.10.2024. Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyysi lausuntoa asiasta ESAVI/19411/2023, joka koskee Lamor Recycling Oy:n Porvoon termolyysilaitoksen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamislupaa. Lausuntopyyntö koski hakemuksen täydentämistä. Hakija on täydentänyt hakemustaan muutamilla tarkentavalla tiedolla, mutta erityisesti termolyysiöljyn käsittelyyn tullaan lisäämään tislauskolonni, josta muodostuu kolme eri öljyjaetta: kevyt, keskiraskas ja raskas jae. Tislauksesta muodostuva raskas öljyjae tullaan polttamaan dieselmoottorissa, jolla tuotetaan sähköä ja lämpöä. Täten dieselmoottorista muodostuu uusi polttoyksikkö alkuperäisten kahden kaasumoottorin lisäksi. Lisäksi tämä toimintamuutos vaikuttaa säiliöalueella tapahtuvaan öljyn varastointiin (prosessiöljysäiliöt ja tuoteöljyn varastosäiliöt). Lausunto pyydettiin antamaan 4.10.2024 mennessä.

Uudenmaan ELY-keskuksen päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevasta ilmoituksesta UUDELY/15059/2024, 26.9.2024. Puhdistettava alue sijaitsee Kokkonniemen ulkoilualueella osoitteessa Kultalistankatu 12. Kokkonniemen ulkoilualueelle rakennetaan esteetön leikkipuisto ja ulkoilualueen reittejä. Kohdealueen maaperän puhdistus toteutetaan massanvaihdoilla alueen rakentamisen ja kaivutöiden yhteydessä. Kohdealueella on arvioitu olevan pilaantunutta maa-ainesta sekä rakennusjätettä sisältävää maa-ainesta noin 600 m³. Pilaantuneisuuden mukaan luokiteltuna haitta-ainepitoisuudeltaan ylemmän ohjearvotason ylittävää maata noin 400 m³ (800 t) ja jätettä sisältävä kynnysarvotason ylittävää maata noin 200 m³ (400 t).

Kymijoen vesi ja ympäristö ry, Kullobäckenin yhteistarkkailun vedet 22.7.2024. Kilpilahden louhosalueen ojatarkkailupisteissä KL6 ja KL9 vedessä ei ollut kiintoainetta, sameutta eikä ammoniumtyyppiä ja hapenkulutus sekä fosforipitoisuus olivat pieniä. Sähkönjohtavuus oli korkea varsinkin KL6:lla. Jätekeskuksen viemäroitävän veden näytepisteellä JV1 pitoisuudet olivat luonnontilaisen veden tasoa korkeampia, mutta pienempiä kuin toukokuussa. Vedessä ei ollut öljykalvoa. Myös Destian pisteeltä P3 oli tarkoitus hakea näyte, mutta ojassa ei ollut virtaamaa.

Eurofins Environment Testing Finland Oy, NCC Industry Oy, Betesmarkin maankaatopaikka. Ympäristöluvan mukaiset vesinäytteet otettiin 30.5.2024. Öljytien puoleinen oja oli melkein kuiva ja siitä ei saatu edustavaa näytettä. Pohjavesinäytteissä ei todettu öljyhiilivetyjä, PAH- tai VOC-yhdisteitä. Myöskään laskeutusaltaiden jätevesinäytteistä tai oja B pintavesinäytteessä ei todettu öljyhiilivetyjä tai VOC-yhdisteitä.

Neste Oyj, Porvoon öljynjalostamon jätevesien tarkkailu 7/2024. Heinäkuun aikana jalostamalla tapahtui MTBE-vuoto, jonka seurauksena jätevesilaitoksella kirjattiin kaksi poikkeamaa. Kohonneet MTBE-pitoisuudet näkyivät COD-kuormituksessa sekä jäteveden käsittelyn jälkeen Purku1 ja Purku2 tuloksissa.

Kaupunki-infra, Kirjaltajantie 11, Porvoo, Pilaantuneen maaperän kunnostuksen loppuraportti. Ramboll Finland Oy 5.4.2024, viite 1510079111. Porvoon uuden varikon alueella, osoitteessa Kirjaltajantie 11, tehtiin elokuussa 2023 rakennustöitä, joiden yhteydessä alueelta poistettiin rakentamisen vaatimassa laajuudessa pimapäätöksen (UUEDELY/39652/2023) mukaisesti alemman ohjearvon ylittävät maa-ainekset sekä kynnysarvon ylittäviä maa-aineksia tarvittavin osin. Alueelta poistettiin ja toimitettiin asianmukaiseen jätteenkäsittelylaitokseen kaikkiaan 32,76 t alueelle varastoitua aktiivihiltä sekä 204,8 t raskasmetallipitoista, sekä pitoisuuksiltaan kynnysarvotasoista että alemmat ohjearvot ylittävää maa-ainesta. Kynnysarvotasoista maata kokonaismäärästä oli n. 20 tn. Kunnostus on toteutettu alueelle annetun pima-päätöksen mukaisesti. Alueelle ei jäänyt kunnostustavoitteen ylittäviä maa-aineksia. Yhdessä jäännöspitoisuusnäytteessä arseenin pitoisuus ylitti Vna 214/2007 asetetun kynnysarvon, mutta alitti alueellisen taustapitoisuustason. Alueella ei ole tarvetta jatkotoimenpiteille.

Kaupunki-infra, Porvoon Länsirannan koetoiminta-alueella syyskuussa (5.9.2024) otettujen pohjavesinäytteiden tulokset. Kyseessä on koetoiminta-alueen pohjaveden jatkotarkkailusta. Syksyn 2024 näytteenotto on jatkotarkkailun toistaiseksi viimeinen näytteenotto ja tarkkailusta tehdään loppuraportti kahden kuukauden kuluessa. Loppuraportissa tuloksia tarkastellaan tarkemmin.

Rosk'n Roll Oy Domargårdin jätteenkäsittelykeskus, Uudenmaan ELY-keskuksen tarkastuskertomus UUDELY/6234/2015, 23.09.2024. Uudenmaan ELY-keskus teki Domargårdin jätteenkäsittelykeskukselle valvontasuunnitelmansa mukaisen tarkastuksen 17.9.2024. Domargårdin jätteenkäsittelykeskuksen valvontaluokka on 2, eli tarkastukset tehdään vähintään kahden vuoden välein. Tarkastuksen tulos oli "ei puutteita tai on vähäisiä poikkeamia". Jatkotoimenpiteet edellytettiin toteutettavaksi 28.2.2025 mennessä.

FCG Finnish Consulting Group 20.9.2024: Pohjavesitarkkailu, St 1 Oy, Shell Express Teollisuustie, kohteen syksyn 2024 pohjavesivesitarkkailunäytteiden tulokset. Kohde sijaitsee Porvoossa, Tarmolan kaupunginosassa, osoitteessa Teollisuustie 17. Vuosiraportti kohteesta toimitetaan myöhemmin.

Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy, pilaantuneen maan kunnostuksen lopetusilmoitus 18.9.2024, päätös UUDELY/12246/2022. Kohteen päätöksen mukaiset kunnostustavoitteet saavutettiin ja kunnostus on päättynyt. Toimenpiteistä laaditaan maaperän kunnostuksen loppuraportti. Kunnostettu alue sijaitsee Porvoon Länsirannalla Taidetehtaan rantakadulla ja sen omistaa Kesko Oyj.

Kullobäckenin yhteistarkkailun laaja vuosiraportti 2023 Raportissa on käsitelty Kullobäckenin alueen yhteistarkkailun tulokset vuodelta 2023. Tarkkailussa ovat mukana Kilpilahden materiaalikeskuksen louhinta-alue/Rosk'n Roll Oy Ab, Metsäpirtin kompostointilaitos/Helsingin seudun ympäristöpalvelut, Kulloon moottorirata/ Porvoon kaupungin kaupunki-infra, Rudus Oy:n ja Destia Oy:n kiviainesten ottoalueet ja murskaamot. Tarkkailualueen pohjavesien laatu oli pysynyt pääosin edellisvuosien kaltaisena. Rosk'n Rollin putken KP3/05 sähköjohtavuudessa on selvä nouseva trendi. Metsäpirtin putken HP7/14 sähköjohtavuus, kloridi- ja sulfaattipitoisuudet olivat syksyllä 2020 aiempaa suurempia, keväällä 2021 sähköjohtavuus vielä hieman nousi, mutta sitten

kääntyi laskuun. Vuonna 2023 sähkönjohtavuus ja kloridipitoisuus olivat jälleen korkeimmalla tasollaan. Rosk'n Rollin putken KP2/05 ja Ruduksen HP2/08:n nitraattityppipitoisuudet ovat laskeneet vuosien 2019-2020 korkeista pitoisuuksista. Metsäpirtin putken HP8/13 fosforipitoisuus oli syksystä 2018 lähtien selvästi aiempaa pienempi, mutta syksystä 2020 lähtien on ajoittain ollut suuri. Keväällä 2023 fosforipitoisuus oli aiempaa suurempi, 3800 µg/l. Pintavesien laatu pysyi pääosin edellisvuosien kaltaisena. Kevään 2020 kaltaisia erittäin korkeita typpipitoisuuksia ei nyt ollut. Rosk'n Rollin KL6:n kokonais- ja nitraattityppipitoisuudet ovat olleet korkeita. Ruduksen KL5:ssä ja KL8:ssa typpipitoisuus oli syksyllä 2022 varsin korkea. Vuonna 2023 ammoniumtyppipitoisuus oli korkein Boxin pisteellä B1. Muilla pisteillä ne eivät vuonna 2023 olleet korkeita, KL1:llä ja KL7:lla kuitenkin hieman koholla. Destian selkeytsaltaassa P2 typpipitoisuudet olivat korkeita. Vuonna 2023 virtaamat ja kuormitukset olivat edellisvuotta suurempia. Rosk'n Rollin viemäriin johdettavassa vedessä pitoisuudet olivat kesällä jätevesien tasoa, syksyllä vesi oli laimeaa.

Stora Enso oyj Tolkkisten sahan suljettu kaatopaikka, velvoitetarkkailu 2023

Tolkkisten sahan (Stora Enso Timber Oy Ltd:n) vanha kaatopaikka on toiminut Eklöfin selluloosatehtaan, Oy Tampella Ab:n Tolkkisten sahan ja telakan sekä Oy Tampella Ab:n konepajan teollisuusjätteiden loppusijoituspaikkana vuodesta 1958 vuoteen 1992. Lisäksi alueelle on sijoitettu ulkokäymäläjätettä. Täyttöalueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin kaksi hehtaaria ja paksuimmillaan jätetäytön korkeus on noin kahdeksan metriä. Kaatopaikan täyttötilavuus on noin 86 000 m³ rtr. Keväällä 1994 jätepenkereen pintaa muotoiltiin ja jätetäyttö peitettiin osittain maa-aineksilla. Tällöin myös jätepenkereen itäreunaan kaivettiin ympärysoja. Muut kaatopaikan kunnostus- ja viimeistelytoimenpiteet on toteutettu vuoden 1999 aikana Uudenmaan ympäristökeskuksen hyväksymän sulkemissuunnitelman mukaisesti. Kaatopaikan tarkkailua toteutetaan Uudenmaan ympäristökeskuksen hyväksymässä sulkemissuunnitelmassa esitetyn jälkitarkkailuohjelman mukaisesti. Vuonna 2023 tarkkailun toteutuksesta vastasi Eurofins Environment Testing Finland Oy. Vuonna 2023 pintaveden laatu vastasi tavanomaista tasoa eikä merkittäviä muutoksia ollut todettavissa. Ravinnemäärät olivat hieman laskeneet edellisvuodesta ja kemiallinen hapenkulutus oli Tolkkistenojalle tavanomaisella tasolla edelleen. Pohjaveden laatu pohjavesiputkessa HP5 vastasi tavanomaista tasoa.

Edellisvuoden ammoniumtypen pohjavesien ympäristölaatunormin (VNa 341/2009) ylitystä ei havaittu vuonna 2023. Kloridi- ja sulfaattipitoisuudet alittivat myös pohjavesien ympäristölaatunormin. Kemiallisen hapenkulutuksen määrä liki tuplaantui keväästä syksyyn. Samalla pohjaveden fosfori- ja typpipitoisuudet miltei kaksinkertaistuivat kevään mittausajankohdasta, joten on mahdollista, että putkeen on päätynyt veden mukana kiintoainetta, joka nostaa edellä mainittuja pitoisuuksia. Vastaavia pitoisuuksia on kuitenkin havaittu aiemminkin tarkkailuhistoriassa. Molemmissa kaasunpoistokaivoissa K1 ja K2 mittaustulokset noudattivat pääosin aiempina vuosina todettua tasoa. Happipitoisuus kaasunpoistokaivoissa oli 8,2–15,6 %. Kaasunpoistokaivossa K1 metaanipitoisuus 12,3 % oli edellisvuotta korkeampi. Kaasunpoistokaivossa K2 hiilidioksidin määrä 6,0 % oli edellisvuotta pienempi. Mittaukset antavat viitteitä siitä, että kaiken kaikkiaan kaatopaikan metaanintuotto on vähentynyt. Happipitoisuuden pysyminen hyvällä tasolla kertoo humusvaiheeseen siirtymisestä. Tarkkailua esitetään jatkettavaksi pinta- ja pohjavesien osalta kahdesti vuodessa ja kaatopaikkakaasumittausten osalta kerran vuodessa vuonna 2024. Kahden vuoden välein tehtävä laaja analyysivalikoima, johon kuuluu normaalien parametrien lisäksi arseeni, nikkeli, sinkki, öljyhiilivedyt (C10-C40) ja haihtuvat hiilivedyt (VOC-yhdisteet) tehdään vuonna 2024 tarkkailuohjelman mukaisesti.

Rosk'n Roll Oy Domargårdin jätekeskuksen vesientarkkailun vuosiraportti 2023 sekä vuosien 2012, 2017, 2022 lisäyhdisteet Domargårdin jätekeskuksen tarkkailu toteutettiin vuonna 2023 voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti kolme kertaa. Viemäriin johdettavan jäteveden L9/12 ravinnepitoisuudet vastasivat laadultaan tavanomaista vaihtelua. Laskennallinen kuormitus oli pitkän ajan keskiarvoa alhaisempi. Teollisuusjätevesisopimus täyttyi tutkituilta osin. Vaarallisen jätteen huleveden PFOA ja PFOS pitoisuudet olivat hyvin alhaisia. Puhtaista vesistä kalliokanaalin vesi oli aiempaan tapaan melko runsasravinteista, joskin pitoisuudet olivat edellistä vuotta alhaisempia. Veden hygieeninen laatu on parantunut vuodesta 2021 alkaen. Veden ammoniumtypen pitoisuus oli korkea, 12 mg/l, jonka vuoksi tarkkailua on syytä jatkaa. Pintavesien laatu vastasi aikaisemmin havaittua tasoa. Eteläisen purkureitin fosforipitoisuudet olivat tarkkailuvuonna pohjoisen ojia korkeampia. Tarkkailuvuoden kesällä todettiin myös korkea bakteeripitoisuus, joka laimeni alaspäin mentäessä. Veckjärven havaintopisteissä ei ole havaittavissa selkeää kaatopaikasta aiheutuvaa kuormitusta.

Jätekeskuksen pohjoispuolella sijaitsevien havaintopisteiden pohjavedessä kaatopaikan vaikutus on todettavissa kohonneena sähkönjohtavuutena ja kohonneina kloridipitoisuuksina sekä paikoitellen kohonneina ammoniumtyppipitoisuuksina. Moottoritien (VT7) ja tien 170 läheisyys voi vaikuttaa pohjavesiin kulkeutuvan kloridin tuloksiin. Lähimpänä vanhaa jätetäyttö 1 aluetta sijaitsevassa pohjavesiputkessa HP65 oli epäorgaanisten haitta-aineiden lisäksi VOC-yhdisteitä. Havaintoputken HP22 vedessä todettiin aiempaan tapaan torjunta-aineita, joista kahden yhdisteen, mekopropi ja DEET, pitoisuudet ylittivät torjunta-aineiden ympäristölaatunormin.

Kaatopaikan tarkkailua jatketaan ohjelman mukaisesti.

Haitallisten ja vaarallisten aineiden esiintyminen on tutkittu vuosina 2012, 2017 ja 2022:

Viemäriin johdettavan kaatopaikkaveden L9/12 pisteen vedessä elohopeaa tai kadmiumia ei ole todettu kertaakaan tarkasteluajanjaksolla ja muiden metallien pitoisuudet ovat jääneet murto-osaan teollisuusjätevesisopimuksen raja-arvoista.

Pintavesien metallien pitoisuudet ovat olleet elohopean ja kadmiumin osalta ajoittain sisämaan pintavesien ympäristölaatuunormeihin nähden liian korkeita. Ojan 1 nikkelpitoisuus ylitti ympäristölaatunormin sallitun vuosikeskiarvopitoisuuden. VOC- tai PAH yhdisteitä ei todettu. Molemmissa ojissa oli vähäisiä jäämiä torjunta-aineita.

Pohjavesien hygieeninen laatu on ollut joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hyvä. Ympäristölaatunormi ylittyi kloridin ja ammoniumtyypin osalta useissa putkissa. Metallien osalta laatunormin ylityksiä havaittiin arseenin, koboltin ja nikkelin pitoisuuksissa. Öljyhiilivetyjen pitoisuudet olivat vuonna lähes kaikilla pisteillä alle ympäristölaatunormin.

VOC-yhdisteistä bentseenin pitoisuus on toistuvasti ylittänyt laatunormin neljällä pisteellä.

Pohjoisen altaan alapuolisen veden metallipitoisuuksia on verrattu pintavesien ympäristölaatuunormeihin. Elohopeaa tai kadmiumia ei ole todettu kertaakaan. Veden kromipitoisuus on suhteellisen alhainen, kuparia on todettu hieman enemmän. Lyijypitoisuus on myös ollut alhainen. Nikkelin pitoisuus vaihtelee sisämaan pintavesien ympäristölaatunormin vuosikeskiarvon molemmin puolin.

Mäntsälän-mustijoen vesistö tarkkailu 2023

Keski-Uudenmaan koulutusyhtymän Saaren kartanon ja Mäntsälän Veden kirkonkylän (Mustijoki, Saarenjoki) jätevedenpuhdistamojen purkuvesistöjä tarkkailtiin Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Vuodesta 2024 alkaen tarkkailu jatketaan päivitetyn tarkkailuohjelman (2024-2030) mukaisesti. Eurofins Environment Testing Finland Oy toteutti vesistötarkkailua 4 kertaa 7 tarkkailupisteessä vuonna 2023.

Vuosi 2023 oli heinäkuuta sekä loppuvuoden talvea lukuun ottamatta normaalia lämpimämpi. Tammi-, maaliskuu- ja lokakuu olivat tavanomaista sateisempia, muutoin oli kuivaa tai sademäärä oli tavanomaisella tasolla.

Saaren kartanon vesistökuormitus nousi BOD7-ATU:n ja ammoniumtyypen osalta vuoteen 2022 verrattuna. Vuonna 2023 puhdistustulokset olivat fosforin ja kiintoaineen osalta heikkoja. Saaren kartanon jätevedenpuhdistamon kiintoaineen ja fosforin jäännöspitoisuus eivät täyttäneet lupavaatimuksia. Lisäksi poistoprosentti jäi kiintoaineen osalta vaajaksi molemmilla jaksoilla ja fosforin osalta II-jaksolla.

Mäntsälän kirkonkylän puhdistamon vesistökuormitus nousi ammoniumtyypen osalta 65 % ja kemiallisen hapenkulutuksen osalta noin 25 %. Typen ja fosforin osalta vesistökuormitus pysyi samana. Vesistökuormitus pieneni biologisen hapenkulutuksen ja kiintoaineen osalta. Puhdistamon toiminta saavutti puhdistusvaatimukset tyypeä lukuun ottamatta.

Mäntsälän kirkonkylän puhdistamo oli edelleen selvästi suurin joen pistekuormittajista.

Mäntsälänjoen happitilanne vaihteli välttävän ja erinomaisen välillä: alhaisin happipitoisuus 6,0 mg/l, mitattiin heinäkuussa. Muutoin alhaisin happipitoisuus 4,6 mg/l mitattiin Mustijoessa heinäkuussa. Yleisesti Mustijoen happitilanne oli hyvä tai erinomainen.

Veden hygieeninen laatu oli heikoimmillaan elo- ja lokakuussa ylittäen uimavesien raja-arvot.

Mäntsälän- ja Mustijoen (Hirvihaaranjoen) typpi oli nitraatti-nitriittimuotoista. Mustijoessa Hirvihaaranjoen yhtymäkohdan jälkeen typpipitoisuudet olivat Mustijoen korkeimmat. Mäntsälän puhdistamon kohdalla todettu typen keskimääräinen pitoisuusnousu oli voimakkainta maaliskuussa.

Ammoniumtyypen pitoisuudet olivat pääosin pieniä. Mereen päätyvästä tyypeä keskimäärin 54 % oli nitraatti- ja nitriittityyppiä. Osuus oli suurin tammikuussa ja pienin heinäkuussa. Mustijoesta purkautui mereen keskimäärin 2250 µg/l tyyppiä ja 129 µg/l fosforia. Kokonaistypen ja kokonaisfosforin pitoisuudet olivat suuremmat kuin vuonna 2022. Pitoisuudet olivat nousseet kokonaistypen osalta 30 % ja kokonaisfosforin osalta 98 %. Ainekuormat mereen olivat edellisvuotta suuremmat.

Suurin osa jokeen tulevasta kuormituksesta on peräisin maatalouden hajakuormituksesta.

Sekä Mäntsälänjoki että Mustijoki ovat kiintoaineen ja humuksen samentamia jokia.

Haitallisten ja vaarallisten aineiden esiintymistä tutkittiin joesta maaliskuussa ja lokakuussa. Tutkimuksessa havaittiin pieniä määriä alumiinia, rautaa, arseenia, kromia, kuparia, nikkeliä, lyijyä, sinkkiä, butyylibentsyyliifitolaattia ja PFC-yhdisteitä. Pitoisuudet eivät ylittäneet ympäristölaatuunormeja.

Vesistö tarkkailua suositellaan jatkettavan nykyisen ohjelman mukaisesti.

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 11.10.2024, 6016/2024
Dnrot 5361/03.04.04.04.16/2023 ja 5369/03.04.04.04.16/2023
radiomaston sijoittamista koskevista valituksista.

Hallinto-oikeus hylkää valitukset sekä vaatimukset oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Hallinto-oikeus hylkää myös vaatimuksen katselmuksen järjestämisestä.

Merkitään tiedoksi.